

בית משפט לענייני משפחה באילת

תמ"ש 53111-10-20 ע. נ' ע

בפני כב' סגן הנשיא, השופט מרדכי (מוטי) לוי

מ.ע.
מיוצג ע"י עוה"ד אתיה עדי אסרף ועודד מל

תובע
בתביעה שבכותרת
ובתמ"ש 1887-03-21
והנתבע שכנגד בתביעה זו

נגד

1. א.ע.

נתבעות
בתביעה שבכותרת
ובתמ"ש 1887-03-21
והתובעת שכנגד בתביעה זו

2. י.ר.
שתיהן מיוצגות ע"י עו"ד אסף יוחאי

נתבעת בתביעה שבכותרת

פסק דין

מבוא:

1. לפני 3 תביעות לשון הרע מכוח חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן-**החוק**) שהוגשו בין הצדדים כשתביעות אלו הן המשך לניהול תביעות הדדיות בין הצדדים מה שנהוג לכנות סכסוך בעצימות גבוהה. בחיי המעשה מתבטאים הדברים במסעות נקמה, אובססיה, הקטנת האחר, ניסיונות בכיפופי ידיים ועוד כשתביעות אלו הן חלק מאותו מארג הנופל כאמור למטבע הלשון סכסוך בעצימות גבוהה.

בן הזוג התובע (להלן-**מ.**) ובת הזוג הנתבעת (להלן-**א.**) היו בני זוג נשואים שהתגרשו והם הורים לשני ילדים קטנים. הבן הבכור אובחן על הרצף האוטיסטי.

התביעה הראשונה (תמ"ש 1887-03-21) הוגשה על ידי מ. תביעה שהוגדרה "נזיקית לשון הרע (תלונת שווא במשטרה) רשלנות". (להלן-**התביעה**). התביעה הוגשה כנגד א. ואחת נוספת, חברתה של בת הזוג הגב' י.ר. (להלן-**החברה**). התביעה הוגשה גם מכוח פקודת הנזיקין.

התביעה השנייה הוגשה אף היא על ידי מ. (תמ"ש 53111-10-20) הוגדרה "כספית, לשון הרע, פגיעה בפרטיות" ובה תבע את בת הזוג א. בשל העלאה של שני סרטונים לפייסבוק מהם עולה, לטענתו, פגיעה באחריותו ההורית כאב לילדיו (להלן-**התביעה השנייה**). עם הגשת כתב הגנתה הגישה בת הזוג א. תביעה שכנגד על אמירות חמורות פוגעניות ושקריות אותן אמר בן הזוג מ. בזמנים שונים ובדרכים שונות שנועדו, לטענתה, לפגוע בה ולבזותה בראש חוצות (להלן-**התביעה שכנגד**).

הדיון בתביעות התקיים במאוחד. בשאלות השנויות במחלוקת העידו רק בעלי הדין עצמם והחקירות היו קצרות. הצדדים סיכמו בכתב.

בפסק הדין, על פי המקרה, לבד מהקיצורים דלעיל המתארים את הצדדים יוצגו הצדדים או מי מהם גם כ- תובע, נתבעת/ות, תובעת שכנגד ונתבע שכנגד.

התביעה:

2. בתביעה זו תבע בן הזוג -מ. את בת הזוג -א. והקברה (חברתה של א.).

עיקר טענות התובע (מ.):

3. הנתבעות רקמו מזימה לפגוע בו לבזותו ברבים במטרה לתרגם את הפגיעה להישג בניהול ההליכים המתקיימים בינו לבין רעייתו (אז) א. בבית הדין הרבני.

תלונותיה של א. במשטרה נסגרו מנימוקים שונים. מ. טען שתלונותיה של א. במשטרה "**...בסיוע נתבעת 2**" הן שקריות. א. וחברתה, הנתבעת 2, הגישו תלונות שווא במשטרה ומשעה שעשו כך הרי שהן "**...נהגו ברשלנות כלפי התובע. ... פעולתן גרמה להוצאת דיבתו רעה של תובע ונזקים לשמו הטוב**".

בעקבות תלונתו על אירוע אלימות של א. כלפיו בשעה שהיא וחברתה, הנתבעת 2, הגיעו לפתח ביתו על מנת לקחת את ילדיהם המשותפים "**... להפתעתו מצא את עצמו נחקר באזהרה על תקיפת חברתו של אשתו, נתבעת מס' 2**".

הוגש כנגדו כתב אישום (ת.פ. (אילת) 27651-11-19 בפני כב' השופט שי ברגר). גרסתן של הנתבעות לא נתמכו בראיות ולכן הודיעה המאשימה בדיון ש "**...ובהמלצת בית המשפט ולאחר ששקלנו את הראיות פעם נוספת, לאור הראיות והעדויות אנו נבקש לחזור מהאישום**".

א. לא בוחלת בשקרים גם לצורך הוצאת צווי הגנה ובאמצעות שקרים אלו "**...משיגה את מטרתה ומקבלת צו הרחקה כנגד התובע**".

"**הנה כי כן, נתבעת 1, באופן שיטתי ועקבי, תוך כדי הגשת תלונות שווא במשטרה יוצרת לתובע חזות של אדם אלים ותוקפני**".

דבר הגשת כתב האישום התפשט "...כאש בשדה קוצים בקרב מכריו של התובע שאף אליהם הגיע בדרך לא דרך המידע... התובע מצא עצמו מובך ומושפל נאלץ להסביר כי לא היו דברים מעולם".

בשל הגשת כתב האישום הוא לא יכול היה להגיש מועמדות לעבודה שיש בה צורך לשאת נשק. "אין צורך לתאר את המבוכה שחש התובע או שיחוש בהמשך בבואו להגיש מועמדות למקום עבודה והוא ישאל: האם הוגשו או ישנם אישומים פליליים נגדו? ... הרי ברי לכל כי התובע יאלץ לספר שהוגש נגדו אישום פלילי על תקיפה, שבעצם לא הייתה ולא נבראה מעולם!"

בכתב התביעה טען מ. "...שהתנהלה בין אביו המבוגר של התובע שאינו בקו הבריאות... שיחת טלפון עם ידיד של א. וזה הטיח באזני אביו כי "...הבן שלך שהוא האבא שלהם נותן להם מכות אצלם במשטרה יש תיק כזה עליו" אביו חווה עוגמת נפש כששמע בדברי הגנות שהועלו על ידי הידיד של א.. נטען שאותו ידיד מר ח. "הטיח בשיחות נוספות הן בטלפון והן "פנים אל פנים" בפני התובע ובפני אביו את עניין "כתב האישום" בגין התקיפה לכאורה, שהוגש כנגד התובע" (לכתב התביעה צורף תמלול השיחה – נספח 14).

עיקר טענות הנתבעות (א. והחברה, נתבעת 2):

4. הנתבעות עתרו לדחיית התביעה שכן כל שעשו היה "...להעיד במשטרת ישראל ולספר אודות האלימות שחוו מצידו של התובע, אשר ללא רסן השתלח באופן מילולי ובאופן פיזי כלפי הנתבעות בידיעה מוחלטת. כאשר התובע עצמו הגיש את התלונה במשטרה."

טענתו העיקרית היא שבשל "...עדותן השקרית של הנתבעות הגישו כנגדו כתב אישום" מדובר "...בתביעת השתקה אשר מוסוות לתביעת לשון הרע... רצונו של התובע להכשיר את התנהגותו האלימה, והכפיייתית כנגד הנתבעת מס' 1, ומנסה להראות כי אם תאזור אומץ ותתלונן בגין התנהגויות שכאלו מצד התובע- תיאלץ להתמודד עם תביעה משפטית ודרישה לפיצוי ניכר".

לנתבעות עומדת ההגנה הקבועה בסעיפים 14 ו-15 לחוק איסור לשון הרע. "...בשנים האחרונות... [אנו עדים ל] חדשות מחרידות אודות נשים העוברות אלימות פיזית, מינית, כלכלית ונפשית מצד בני זוגן ואף לעיתים מוצאות את מותן עקב אלימות חוזרת ונישנת של בני זוגן כלפיהן, וזאת למרות שמשטרת ישראל, גורמי אכיפת החוק והרווחה היו מודעים לאלימות".

מטרת הגשת התביעה היא בעצם הגשתה ולא לצורך הדיון בה.

החזרה מכתב האישום על ידי המאשימה לא נעשתה משום ש"הנתבעות העידו עדות שקר, כתב האישום בוטל מפאת חוסר בראיות, ולא משום שלא התקיימה אלימות".

בקשה לסילוק על הסף:

5. לתיק הוגשה על ידי הנתבעות בקשה לסילוק התביעה על הסף. בין טיעוניהן טענו שמדובר בשימוש לרעה בהליכי בית משפט, היעדר עילה והיות התביעה טורדנית וקנטרנית. לביסוס בקשתן שבו על טיעוניהן בכתב ההגנה ולא מצאתי לשוב ולהביא הדברים.

בתשובתו טען המשיב בבקשה (מ.) שיש לדחות הבקשה משום שהיא אינה עומדת בקריטריונים שנקבעו בתקנות ובפסיקה. כך, למשל, הפנה לתקנה 49 לתקנות סדר הדין האזרחי הדנה ב"בקשות" וכן לתקנה 14(א) לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין) תשפ"א-2020 הדנה בכתבי טענות נוספים. בשים לב לכך, ומשעה ש"בית המשפט לא נתן רשות להעלאתה – לפיכך דין הבקשה לסילוק על הסף להידחות". עוד נטען שהבקשה אינה מנויה בבקשות המפורטות בתקנה 49 וכאמור גם מטעם זה דינה להימחק.

מבלי להקדים המאוחר יאמר שטענה זו של המשיב הנסמכת על תקנות סדר הדין האזרחי מוחקת למעשה את הליך סילוק על הסף מהתקנות. מ. מופנה לתקנות 41-42 לתקנות סדר הדין האזרחי תשע"ט-2018 (ראו לעניין זה ע"א 2109/21 בנימין אלמן נ' עינב יזום מוהליבר ואח' (30/6/21)).

לעניין הצורך בקבלת אישור ההגשה של הבקשה מופנה מ לדיון שהתקיים ביום 13/6/2021 שהכשיר דה פקטו ובדיעבד את הבקשה. יתרה מכך, מופנה מ. להחלטה מיום 18/7/2021. כך, ביום 9/11/22 בהמשך להחלטה בעניין טען בא כוחן של המבקשות שבשים לב לכך שהוגשו סיכומים בתביעות הן "אינן עומדות על מתן החלטות בבקשות מקדמיות שהוגשו וטרם ניתנה החלטה...".

בין לבין הגיש התובע בקשה בדיעבד לצירופה להליך של הנתבעת 2, חברתה של א. כנתבעת בתיק (יזכר שכתב התביעה הוגש כנגד נתבעת 2, החברה, ללא הגשת בקשה לבית המשפט בעניין זה). הבקשה הוגשה בהמשך להערות שעלו בדיון ביום 13/6/2021. בבקשתו טען מ. שצירופה של החברה נדרש משום "שצירופה יביא לבירור מלא של התובענה ולהכרעה בסכסוך באופן יעיל יותר תוך חיסכון במשאבים שיפוטיים יקרים- וישמור על פרטיותם של הקטינים המעורבים ויגן על האינטרסים שלהם. כאמור משיבה 2, הינה עדת תביעה מרכזית מטעם התובעת בתביעה שכנגד, בתיק הקיים המתנהל בפני בית משפט נכבד זה". החלטה מפורשת על צירופה של נתבעת 2 לא ניתנה בשים לב להודעה המובאת לעיל. יחד עם זאת בהיותה עדה בתביעה השנייה העידה החברה ועמדה לחקירה נגדית של מ. בכל התביעות

אין ספק שאי צירופה של החברה בהחלטה מפורשת מהווה כשל בהחלטה השיפוטית יחד עם זאת משעה שממילא העידה בדיון ההוכחות (זומנה כעדה מטעם א. בתביעה השנייה)

רופא המחדל. למעלה מהצורך יאמר שמ. ביקש, לצרף את הנתבעת 2 באחור ניכר ולאור הערת בית המשפט בדיון קדם משפט. בשים לב לכך היה ראוי שהיה מתזכר זאת עובר לדיון שנקבע לשמיעת הוכחות.

מבלי לגרוע באמור, בקשה לסילוק על הסף יכול שתידון בכל עת אך דרך המלך שהדיון יתנהל כסדרו תשמענה הראיות בהליך ממצה (עמ"ש (ב"ש) 3261-11-22 (15/1/2023)).

התביעה השנייה:

עיקר טענות התובע (מ):

6. הפרסום הראשון: ביום 31/3/2020 הנתבעת פרסמה סרטון בעמוד הפייסבוק שלה בו נראה התובע מלווה בילדיו הקטינים בגן השעשועים ובצמידות לסרטון כתבה:

"אלוהים אדירים!!! עד כמה אפשר להיות כל כך חסר אחריות!!! להוציא ילדים קטנים לגן השעשועים שכל העולם צועק לא לעשות זאת! כמה עוד צריכים למות כדי שהורים והאבא הספציפי הזה, יבינו שמדובר בחיים של בני אדם וילדים שלנו. עד כמה לא מזיז לאותו אבא שהוא מסכן את הילדים שלו! בושה!!!" (להלן- הפרסום הראשון).

הפרסום השני: ביום 9/7/2020 העלתה הנתבעת תצלום פניו של התובע וכתבה בצמידות לתמונה:

"מה אפשר לומר על "גבר מתגרש" שלא משלם מזונות אבל תובעה [כך במקור] קצבת נכות של ילד בן 4 !!! פשוט להקיא" (להלן- הפרסום השני).

לפרסום זה נלוו 5 תגובות נאצה ו-3 סימני 'אהבת'. "התגובות נאמרו על ידי חברות הקבוצה של הנתבעת". יוער בהקשר זה שבכתב התביעה צוין "העתק מעמודי המגיבות מצ"ב מסומנת ח-1 ח-3", אולם אלו לא צורפו לתביעה בהגשתה והוגשו 3 ימים לאחר מכן.

ראוי לציין ומבלי להקדים המאוחר שהתמונה שצורפה לתיק כראיה לפרסום הראשון מטושטשת והיא כתמי צבע בלבד (נספחים ג ו-ה). "דברי הנאצה" ביחס לפרסום השני העולים מהנספח הם: "עצוב מאוד"; "אימוגי של פרצוף צהבהב שמפיו יוצאת לשון ירוקה (אולי מסמן הקאה) (4 מופעים); "גועל נפש" "מזעזע". עוד ראוי לציין את נספח ט' "הודעה מטעם נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות – עדכון בנושא הנחיית יציאה למרחק 100 מטר מהבית עבור אנשים עם מוגבלות" שאינו נושא תאריך (נשלח על ידי התובע לבאי כוחו ב-20/7/2020).

7. ביחס לפרסום הראשון טען התובע שחומרתם רבה במיוחד ונובעת מכך שהנתבעת מודעת לצרכיו של הבן הבכור וחרף זאת פרסמה את הדברים. עוד טען שלא חרג מהנהלים

והכללים אשר ידועים גם לנתבעת (הפנה לנספח ט' לכתב התביעה). משכך ידעה שהיא מוציאה "דיבתו רעה שאין אמת בדבריה וכי אין כל פסול במעשיו של התובע בכך שהוציא את בנם בכורם יחד עם בתם הקטנה לשחק בגן השעשועים, מאחר ולא יכול היה להשאירה לבדה בבית".

8. לעניין הפרסום השני טען שהיא כיוונה "את חיציה נוטפי הדיבה" לבטן הרכה של כל אדם שנחשף לפוסטים שלה. הוא עמד בתשלום המזונות כסדרם וביחס לתביעת קצבת הנכות בינו לבין הנתבעת הסדרי שהות שווים "...לפיכך אין פסול בטענת התובע כי בנם הבכור זכאי למחצית קצבת הנכות שלו בעת שהותו במשמורת אצל התובע". משכך, טען התובע שמדובר ב"שקר אומלל ומבזה, שנועד להכפיש את שם התובע ולעשותו ללעג ולקלס בעיני הקוראים".

9. התובע טען עוד שבעצם הפרסום הראשון יש פגיעה בפרטיותו של הבן הבכור.

10. התובע העמיד את תביעתו על סך של 70,000 ₪ לכל פרסום על פי השווי הסטטוטורי ללא הוכחת נזק ועל סך נוסף של 70,000 ₪ בשל פרסום תמונתו המהווה "עוולה המזכה בפיצוי ללא הוכחת נזק על פי סעיף 29 א' לחוק הפרטיות בסך 70,000 ₪" ולכן העמיד תביעתו על סך של 210,000 ₪.

עיקר טענות הנתבעת (א):

11. לעניין הפרסום הראשון: התובע לא צירף עותק של הסרטון אלא תמונה אחת. "לא ברור כיצד הסיק התובע כי אכן מדובר בו, ולא בכל אדם אחר אשר בחר להסתובב באותו גן שעשועים, המדובר בתמונה באיכות גרועה, וקשירת סרטון זה הינה בגדר טענות מן היקב ומן הגורן. מאחר ולא ניתן לראות בפירוש כי המדובר בתובע..." הרי שלא מדובר בפרסום העונה להגדרת לשון הרע ועל כן דין טענות התובע בדבר הפרסום הראשון להידחות. עצם השייך של הדברים אליו הם בבחינת "על ראש הגנב בוער הכובע".

לעניין הפרסום השני: ביחס לפרסום זה עומדת לה ההגנה הקבועה בסעיפים 14 ו-15 לחוק איסור לשון הרע. הפרסום שהתובע לא משלם מזונות "מקום תועלת ציבורית מוצדקת שלא ניתן לערער אחריה".

התובע צירף לתביעתו פירוט מתיק הוצאה לפועל על מנת להוכיח טענתו שעמד בתשלום המזונות. אלא שהתובע מתעלם מכך שלו היה משלם מזונות מלכתחילה לא היה נפתח לו תיק בלשכת ההוצאה לפועל. התובע "צריך להפקיד המזונות בחשבונה של הנתבעת (!) ולא בלשכת ההוצאה לפועל(!)" כך, טענה שעיון במסמך הפירוט מתיק ההוצאה לפועל מלמד שהוא אינו "...נוהג לשלם דמי מזונות באופן קבוע".

לנתבעת עומדת טענת ההגנה אמת דיברתי גם מכוח החלטת בית הדין הרבני בבקשת התובע לקבל מחצית מהמענק אותו קיבלה הנתבעת (צורף לתיק). עובדה זו מאמתת את הדיווח לא רק שמדובר באמת דיברתי אלא שעומדת לה גם הגנת תום הלב שבסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע.

מבלי לגרוע בכך, לעניין טענת התובע באשר לחשיפת הפרסומים באופן שיש בהם כדי לפגוע בו בקרב מכריו וחבריו לעבודה טענה הנתבעת שהתובע אינו עובד כך ש"חבריו לעבודה" אינם קיימים", בני משפחתו וחבריו אינם חברים עמה בפייסבוק "...ומשכך טענתו אינה יכולה לעמוד לו".

התובע לא חדל מבלבוש אחריה ולראיה צירפה תמונות שנשלחו אליה "מיד לאחר שהתובע ניסה לפרוץ לחשבון הפייסבוק שלה".

התביעה שכנגד:

עיקר טענות התובעת שכנגד (א):

12. חברתה הגב' י.ו. פגשה בנתבע שכנגד (מ.) באקראי ב"קפה קרמה". הנתבע שכנגד פנה אליה בקולי קולות ואמר "הנה החברה של גרושתי הזונה- שרמוטה, שמזדיינת עם כל העיר" תצהיר הגב' י.ו. צורף לכתב התביעה.

בחודש אוגוסט 2020 פנה התובע לדיירת ששכרה יחידת דיור בסמוך למגורי התובעת שכנגד אחת ש.ח. במילים הבאות: "בעלת הדירה שלך, השרמוטה הזו, ממשיכה להביא לפה גברים?" לאחר שאותה דיירת השיבה שאינה יודעת השיב לה הנתבע שכנגד "יאללה יאללה כולם יודעים באילת מי זו א.ע.". תצהיר הגב' ש.ח. צורף לכתב התביעה.

הפרסום נעשה בלשון פוגענית ש"הנתובעת הינה אישה הנוהגת למכור את גופה תמורת תשלום כספי...".

הנתבע שכנגד מקפיד שהפרסומים יגיעו לקרוביה ואנשים נוספים סיפרו לה שהנתבע שכנגד נהג להשפילה באזניהם ברבים "אולם לא עלה בידיה של התובעת שכנגד להציג תצהיר מטעמם, ולפיכך התובעת שכנגד שומרת לעצמה את הזכות להמציא תצהירים נוספים." אותם שומעים "פנו אליה ו/או לבני משפחתה ותהו מהם פשר הדברים, מדוע הנתבע שכנגד מפרסם אודותיה אמירות פוגעניות, שקריות ונבזיות כגון דא."

התובעת שכנגד העמידה תביעתה על סך 100 אלף ₪ המהווה הסכום הנקוב ללא הוכחת נזק "כשיעורו למועד הגשת התובענה".

עיקר טענות הנתבע שכנגד (מ):

13. מעולם לא פגש בחברה כמתואר בתצהירה באותו בית קפה ועל כן מעולם גם לא אמר את הדברים המיוחסים לו. מדובר בחברתה הקרובה של התובעת שכנגד, עושה דברה, אשר הגישה נגדו ביחד עם א. תלונת שווא שהובילה להגשת כתב אישום. בשל העדויות "הפתלתלות" והסותרות של התובעת שכנגד והחברה "...מצאה עצמה המאשימה בפני שוקת שבורה ונאלצה לחזור בה מהאישום כנגד הנתבע".

לא ברור איך לא הזכירה החברה בהליך הפלילי שהוא "...נהג לפנות אליה תכופות ולדבר באזניה דברי סרה בגנות התובעת כמתואר בסעיף 9 בכתב התביעה".

14. לעניין הדיירת טען שזו מתגוררת ביחידת דיור בשליטת התובעת שכנגד וזו "...תתקשה לסרב לבקשת התובעת ולשתף עמה פעולה." כך או כך, הכחיש מכול וכול את אותה שיחה נטענת עם אותה דיירת.

השאלות בפסק הדין:

15. פסק הדין יעסוק בשאלה האם הגשת תלונה במשטרה ולאחר שהוגש כתב אישום כנגד מ. בחרה המאשימה לחזור בה בשל קושי ראיתי עולה כדי לשון הרע. שאלה נוספת העולה מהתביעה השנייה היא האם הפרסומים עליהם הצביע מ. בתביעתו עולים כדי עוולת לשון הרע ואם כן מה הפיצוי הראוי בעניין זה. כך, תיבחן השאלה אם טענותיה של א. בתביעה שכנגד עומדים במבחנים של לשון הרע ואם כן מה הפיצוי הראוי. בהקשר התביעה של התובע ביחס לחברה תיבחן השאלה האם היה מקום להגישה כלל - בבחינת סילוק על הסף- (מבלי לגרוע באמור בעניין ההחלטה על צירופה) ומה הפיצוי הראוי אם אכן לא היה מקום לכלול את החברה בכתב התביעה.

ההליך:

16. הדיון ב-3 התביעות התקיים במאוחד.

במסגרת דיון ההוכחות העידו רק בעלי הדין: מ. א. והחברה. מבלי להקדים המאוחר ברי שכל רכיב בתביעות אשר מסתמך על גורמים שאינם בעלי הדין, מן הסתם, לא יקבל כל משמעות לצורך מתן פסק הדין.

דיון והכרעה:

17. בפתח ספרו התשיעי כותב מרקוס אורליוס את הדברים הבאים "(2) יתרה מזאת האומר דבר שקר חוטא אף הוא לאותה אלוהות ושמה אמת; היא היא סיבתם הראשונית של כל דברי מישרים. מי שמשקר מרצונו אפוא חוטא, באשר הוא מעוות את הצדק בדברי מרמה. חוטא אף המשקר על כורחו, באשר אין הוא עולה בקנה אחד עם טבע העולם, אלא מפריע

סדרו בהילחמו נגד טבעו המסודר של היקום. אכן מלחמה היא, אם יתיר אדם לעצמו להיסחף אל היפוכם של דברי אמת; הן לפנים קיבל האדם סגולותיו מן הטבע ועתה, בהזניחו אותן, אין ביכולתן עוד להבחין בין שקר לאמת" (מרקוס אורליוס מחשבות לעצמי (2012) עמ' 128). אין דרך טובה יותר לתאר התביעות שלפני.

לשון הרע:

מתווה נורמטיבי:

18. מדובר בתביעתו מכוח חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן: החוק).
19. סעיף 1 לחוק מגדיר מה היא לשון הרע וקובע שמדובר בדבר שפרסומו עלול:
- " (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצוע ולבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"
- סעיף 2 לחוק מגדיר מהו פרסום וקובע ש:
- "(א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
- (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:
- (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;
- (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע."
20. זכותו של אדם לשמו הטוב זכתה להכרה בשיטת המשפט הישראלית כבר מראשיתה. זכות זו עיגונה עוד במקורותינו בתפיסת קהלת שראה להדגיש ש"טוב שם טוב משמן טוב" (קהלת, ז' א'). זכות זו הוכרה בשיטתנו כבר מתחילת דרכה. זכות זו קיבלה ביטוייה באחד מפסקי הדין הראשונים שניתנו בבית המשפט העליון בפרשת בנטוב שם נקבע ש"כל עוד קיים חוק המכיר בזכותו של אדם ששמו הטוב לא יוכתם, הרי הציבור כולו מעוניין בכך שזכות זו תכובד ולא תפגע" (ע"א 90/49 מרדכי בנטוב נ' יעקב קוטיק, פ"ד ה' 593 (30/1/1951) עמ' 597).
- "חוק איסור לשון הרע משקף את האיזון שאותו קבע המחוקק בין זכות היסוד לחופש הביטוי לבין זכות היסוד לשם טוב. הגנה על שמו הטוב של הנפגע מעוגנת באיסור על פרסום לשון הרע ובקביעה כי במקרים מסוימים תהא בלשון הרע משום עבירה פלילית

או עוולה אזרחית. בה בעת נדרש החוק שבא להגן מפני לשון הרע גם לצורך להבטיח את חופש הביטוי, והדבר בא לכלל ביטוי ברשימת ההגנות וברשימת הפרסומים המותרים המנויים בפרק ג' לחוק... ("ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך (8/2/2012) (להלן: עניין אילנה דיין) ס' 76 לפסק דינו של כב' השופט ריבלין).

נקבע ש "בית משפט זה קבע משכבר הימים, כי כבוד האדם חובק אגד רחב של זכויות, ובין היתר, תוך ניואנסים שלא זה המקום להידרש אליהם, הזכות לשויון, הזכות לחופש דת ולחופש מדת, הזכות לחופש ביטוי, הזכות לשם טוב והזכות לחיי משפחה (א' ברק הזכות החוקתית ובנותיה פרק 13 (תשע"ד)). בחוקי היסוד לא הוכרו זכויות חברתיות מפורשות, ובתי המשפט גם הם נמנעו מקביעה חד משמעית, כי חובת השלטון לכבד זכויות חברתיות (ב' מדינה דיני זכויות האדם בישראל 753 (תשע"ז)); ברם נקבע, ואולי זה העיקר, כי הזכות לכבוד כוללת גם זכות לקיום בסיסי בכבוד". (בג"צ 1892/14 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ' השר לבטחון פנים ואח' (13/6/2017) ס' ל"ז).

גם המשפט העברי רואה בלשון הרע איסור חמור "השם הטוב לעניין כבוד האדם הוא הפשט; חופש הביטוי הוא הדרש" בהתחשב בכתבו ורוחו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הדברים מתעצמים כשעסקינן בביוש, ממגפות דורנו. הגם שעמדת היסוד של המשפט העברי היתה שאין עונשים על ביוש בהיותו לאו שאין בו מעשה, גבר הצורך החברתי והאנושי, ... שהביאה לפסיקת ... "המבייש בדברים מנדין אותו עד שיפייסנו על פי כבודו" (אליקים רובינשטיין "להרחיב גבול הצדקה והמישרים" הארץ (תרבות וספרות) (13/3/2020) עמ' 4) (נחום רקובר "על לשון הרע ועל הענישה עליה במשפט העברי" סיני (תשכ"ב)).

בסעיף 6 לפסק דינו של כבוד השופט עמית בעניין אילנה דיין הוא הניח "תרשים זרימה" בתביעת לשון הרע על פיו בשלב ראשון יש לבחון האם הביטוי מהווה לשון הרע על פי לשון סעיף 1 לחוק. השלב השני הוא בדיקה האם מתקיים יסוד הפרסום המוגדר בסעיף 2 לחוק. בהמשך יש לבחון האם 'נהנה' הפרסום מאחד החסיונות המוחלטים שבסעיף 13 לחוק. ככל שעל הפרסום לא חל אחד מהחסיונות, כאמור, תבחן ההגנה של אמת בפרסום ואינטרס ציבורי על פי סעיף 14 לחוק. אם הפרסום אינו חוסה תחת ההגנה שבסעיף 14 לחוק יבחן תום ליבו של המפרסם במסגרת החלופות שבסעיף 15 לחוק. ככל שנתב זה לא הביא ל'הכשרתו' של הפרסום והוא אינו חוסה בצלה של ההגנה הקבועה בסעיפים 14 ו-15 לחוק עוברת הבחינה לשלב הסעד. (עניין אילנה דיין סעיף 6 לפסק דינו של כב' השופט עמית).

עוד קבע כבוד השופט עמית בהקשר זה ש"בחינת כל אחד מהשלבים לא נעשית באופן "סטרילי" במנותק מהשלבים האחרים" ושניתן לומר שיש "מקבילית כוחות" בין השלבים השונים – ככל שהביטוי או הפרסום הפוגע הוא עוצמתי יותר, כך יידרש יותר בשלב ההגנות הקבועות בסעיף 14 – 15 לחוק ולהיפך" (שם, סעיף 7).

בפרשת יגאל סרנה נקבע "גם הטענה כי פרסומים בפייסבוק ימיהם קצרים והם נבלעים ונעלמים כאדווה קלה בשצף הפרסומים מבלי שניתן לאתרם במנועי החיפוש, אינה מדוייקת. רוצה לומר כי מתן חסינות לפרסום בפייסבוק מפני איסור לשון הרע, משקפת גישה רומנטית – משהו כלפי כיכר השוק הוירטואלית על ההמולה השוררת בה, ריחותיה וצבעיה. קבלת גישתו של בא כוח המבקש לגבי זירת הפייסבוק משמעה התרה מוחלטת של הרסן, ובמקום שכיכר השוק תוצף באלף פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על השיח. איסור לשון הרע, על מכלול החסינויות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן המודרני – כולל התחשבות בטיב הפרסום ובזירת הפרסום בבחינת "המדיום הוא המסר" – יש בו כדי לאזן בין מוכרי הפרחים בכיכר השוק לבין אחרים, שמרכולתם גסה ודברי הבלע והכזב שלהם מבקשים למלא את החלל" (רע"א 1688/18 יגאל סרנה נ' בנימין נתניהו (15.04.18) ס' 4 לפסק הדין).

21. בשל השונות בין התביעות כאשר התביעה מייחסת לנתבעות (א. ו-הקברה) לשון הרע מעצם הגשת התלונה במשטרה תאובחן זו, כאמור, מהתביעה השנייה והתביעה שכנגד.

מון הכלל אל הפרט :

התביעה :

22. הגשת תלונה כשלעצמה בוודאי אינה מהווה עילה לקביעה כי מדובר בלשון הרע. השאלה היא האם הוגשה התלונה בידיעה שהיא כוזבת או שאינה נכונה.

ס' 15 (10) חוק איסור לשון הרע קובע :

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:
... (10) הפרסום לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן";

23. סקירת הפסיקה מביאה לכדי מסקנה מתבקשת מאליה שהשאלה הצריכה לבחינה היא בדבר המוטיבציה של המתלונן בהגשת התלונה. לאמור, האם הגשת התלונה נועדה כדי לפגוע בנילון, מצד אחד או שהמתלונן למשטרה עשה כן באמונה שלמה בדבר נכונית תלונתו ויתרה מכך חובתו לעשות כן, מצד שני. כך, ברור שחלק מאותו מארג המחייב בדיקה יסודית של המתלונן בדבר אמיתות תלונתו נגזרת ממקור ידיעתו של המתלונן האם ידיעתו ידיעה אישית או שזו הגיעה אליו מצד שלישי כלשהו. (להרחבה : ת.א. (ת"א) 30526-07-11 הילה ספיר שבה נ' גלקסי טכנולוגיה רפואית בע"מ (30/1/2014).

התרגום של אבחנה זו היא תום הלב של המתלונן. בעניין הילה ספיר הנ"ל מביאה כבוד השופטת פרוסט-פרנקל את הדברים הבאים :

"בת.א. (ראשל"צ 979-08 אינה ליבוביץ נ' יוסף רונן נקבע:

"אין כל ספק כי הגשת תלונת שווא לרשויות, כשהמתלונן יודע שתלונתו אינה נכונה – מהווה התרשלות והוצאת לשון הרע (סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע). עמד על כך בית המשפט העליון בפרשת רע"א 1606/03 אגשם נ' רשות הדואר [פורסם בנבו] עת קבע כי:

"הגשת תלונת שווא למשטרה, במתכוון או מתוך רשלנות, אינה מסירה מן המתלונן את האחריות ומטילה אותה על כתפי המשטרה.....פשיטא, שהמוסר תלונה למשטרה, על-יסוד חשד בלבד, ללא בדיקה כלשהי של העובדות, אחראי בניזקין לנזק שגרם."

האחריות הנזיקית צומחת הן מעוולת הרשלנות והן מכח האיסור על פירסום לשון הרע. יחד עם זאת אין ספק כי תהיה זו הגנה טובה לנתבע אם הגיש את התלונה לרשות המוסמכת בתום לב על יסוד עובדות מסויימות המקימות חשד סביר (ר' סעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע וכן, ע"א 310/74 שטרית נ' מזרחי, פ"ד ל' (1), 389 וכן פסק דינו של בית משפט זה בת.א. (ראשל"צ) 6664/04 חובב נ' חברת החשמל לישראל בע"מ [פורסם בנבו] והפסיקה המפורטת שם).

בע"א 788/79 ריימר נ' עזבון רייבר פ"ד ל"ו (2), 141 נבחן היקפו של תום הלב הנדרש כתנאי לתחולתה של ההגנה של הסעיף הנ"ל. בית המשפט העליון קבע כי:

"עלינו לפרש את 'תום הלב' בהקשרה של הגנה זו כמתייחס לאמונה של המפרסם באמיתות הפרסום. אדם, המתלונן בפני המשטרה על עבירה שלפני אמונתו בוצעה על ידי פלוני, זכאי להגנת החוק, גם אם יסתבר, כי אמונתו מוטעית היא שכן בנסיבות אלה ראוי הוא, כי האינטרס הפרטי של הנפגע יפנה דרכו לאינטרס הציבורי שאם לא כן יחששו בני הציבור להגיש תלונות. לעומת זאת, אם המתלונן אינו מאמין באמיתות תלונתו ויודע כי אינה אמת, אין כל אינטרס ציבורי במתן הגנה למתלונן ואין כל אינטרס ציבורי בעידוד התנהגות שכזו".....

. " ... תלונתו השגרתית של אזרח, החושד בתום-לב במעשה עבירה של אחר והמופנית למשטרה, המופקדת על פי החוק על חקירת עבירות, אינה צריכה לגרור אחריה מסקנה כי בשל שימוש זה של אזרח בזכותו הטבעית להתלונן בפני מי שמוסמך לכך, התחייב במעשה עוולה".

78. בת"ק 51735-07-10 יקירי נ' מייזלס [פורסם בנבו] סקר כב' השופט אייל דורון את עולת לשון הרע בהגשת תלונת שווא והפנה למבחן הסבירות שנקבע בפס"ד אשגם:

"זאת ועוד, מה האמצעים הסבירים בהם חייב היה המערער לנקוט לפני פנייתו למשטרה? הרי אין להעלות על הדעת כי כל אימת ועולה חשד בלבו של פלוני, עליו לאמת את החשד תחילה למשטרה. בכגון אלה, הפניה למשטרה היא הפעולה הטבעית והסבירה ביותר ואין להלין עליה".

כב' השופט דורון מפנה לפסיקה שקבעה, שעל המגיש תלונה לנקוט בזהירות ולוודא שתלונתו מתבססת על תשתית עובדתית כלשהיא. ת.א. (שלום, ת"א) 57159/04 שקד נ' בנק המזרחי [פורסם בנבו]: כן נקבע

שיש להבחין בין מצב שבו התלונה נעשתה על יסוד דברים שהיו ידועים למתלונן מידיעתו האישית, לבין מצב שבו התלונה נעשתה על יסוד דברים שהועברו לו ע"י צד ג'. ת"ק (רחובות) 1677/09 כברה נ' אידן [פורסם בנבו] ת.א. (שלום, י-ם) 7101/02 ביתי יבנה, עמותה רשומה נ' משיח [פורסם בנבו].

79. כב' השופט דורון קבע: אף אני סבור, בדומה למוסבר שם, כי קיימים טעמים כבדי משקל של מדיניות משפטית, המעוגנים בפסיקה ענפה של בית המשפט העליון, ואשר לא מן הנמנע כי בנסיבות מסויימות עשויים הם להצדיק הימנעות מהטלת חבות בנוזיקין, בשל שאיפת החברה לעודד את הפרט להגיש תלונה מקום שעולה חשד - ובלבד שהוא חשד כנה ואמיתי - לביצוע עבירה. שהרי בית המשפט העליון כבר עמד על אולם פני הדברים הם שונים כאשר מדובר בתלונת שווא מכוונת. לעניין זה יפים דברי כב' השופטת גנות בפס"ד בת.א. 34888/05 צהור נ' מדמוני [פורסם בנבו]

"אלא שאינני סבורה כי האינטרס הציבורי מצדיק את ההימנעות מהטלת חובת זהירות מושגית במקרים בהם הוגשה תלונה כוזבת ושקרית ביודעין ובמכוון. ... מהאמור עולה כי הגשת תלונות כוזבות ושקריות ביודעין ובמכוון לרשויות המוסמכות לא רק שאינה מקדמת כל אינטרס ציבורי, אלא שהיא עומדת בניגוד לאינטרס הציבורי, ...".

80. יש לערוך איזון אינטרסים בין שאיפת החברה לעודד מסירת מידע לרשויות אכיפת החוק לבין השאיפה למנוע פגיעה בפרטים בחברה כתוצאה ממסירת מידע.

סעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק"), קובע הגנה אם:

"הפרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בענין שבו האדם שאליו הוגשה התלונה ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה שהוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בענין המשמש נושא התלונה. ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על פרסום אחר של התלונה, של דבר הגשתה או של תכנה";

על פי הרישא לסעיף 15 לחוק, קיום תנאי ס"ק (8) מהווה הגנה טובה רק אם הנתבע (או הנאשם) עשה את הפרסום בתום לב.

81. כב' השופט דורון מפנה לדברי כב' השופט (כתוארו דאז) א' ברק שקבע:

"בקביעתה של הגנה זו ביקש המחוקק לקבוע איזון עדין בין השמירה על שמו הטוב של אדם לבין הצורך לאפשר לבני הציבור להתלונן בפני המשטרה על עבירות שבוצעו, ובכך לעודד הבאתם של עבריינים לדין, מבלי שהמתלוננים יעמדו בפני הסיכון של תביעה בגין לשון הרע. הצורך להבטיח את האיזון האמור הוא הקובע את הדרך הראויה לפירושו של מושג תום הלב בסעיף 15 (8) האמור. נראה לי, כי עלינו לפרש את "תום הלב" בהקשרה של הגנה זו כמתייחס לאמונה של המפרסם באמיתות הפרסום. אדם, המתלונן בפני המשטרה על עבירה שלפי אמונתו בוצעה על-ידי פלוני, זכאי להגנת החוק, גם אם מסתבר, כי אמונתו מוטעית היא, שכן בנסיבות אלה ראוי הוא, כי האינטרס הפרטי של הנפגע יפנה דרכו לאינטרס הציבורי, שאם לא כן יחששו בני הציבור להגיש תלונות.

לעומת זאת, אם המתלונן אינו מאמין באמיתות תלונתו ויודע כי אינה אמת, אין כל אינטרס ציבורי במתן הגנה למתלונן, ואין כל אינטרס ציבורי בעידוד התנהגות שכזו". 82. דהיינו, תום לב משמעו, בהקשר הרלבנטי לסעיף 15(8) לחוק, אמונה של המתלונן באמיתות תלונתו. יש להבחין בין מניעיו של המתלונן לבין אמונתו בנכונות תלונתו. מי שמוסר מידע, שהוא מאמין בנכונותו, ייחנה מהגנת החוק, שאם לא כן עשויים בני הציבור להסס במסירת מידע, שמא יוכח, כי פעלו כפי שפעלו מתוך מניע אישי ולא מתוך מניע ציבורי כן.

השאלה היא, האם המתלונן האמין בדברי התלונה שמסר. שונים פני הדברים בין מצב בו מדובר בתלונה כנה שהוגשה ללא בדיקת החשדות והתבררה בדיעבד כתלונה שאין בה ממש, ובין מצב בו מדובר בתלונת שווא מכוונת, דהיינו כאשר המתלונן יודע כי אין בה ממש.

בת.א. (ראשל"צ) 5001/06 דבש נ' א.ב. [פורסם בנבו] נקבע "אמנם, אין לאפשר ניצול לרעה של מנגנון התלונה, ככלי ניגוח או נקמה, וכאשר אין בתלונה כל אמת, תלונת שווא עלולה להצמיח עוולת נגישה ואף עוולת רשלנות. היא עלולה להצמיח גם עוולת לשון הרע. המסננת המבחינה בין תלונה עוולתית לבין תלונה מוגנת נעוצה בדרישת "תום-הלב", ...". (ת.א. (ת"א) 30526-07-11 הנ"ל ס' 77-82).

24. בענייננו יש לבחון האם האמינו התובעות יבעת הגשת תלונתן למשטרה' שהתיאור המובא בתלונתן אמת הוא. כאן אמורה דרכן של הנתבעות והקביעה תבחן להלן ביחס לכל אחת מהן:

החברה:

דין התביעה כנגד החברה להידחות על הסף גם בהתעלם מהעניין הפרוצדורלי שבהעדר החלטה מפורשת לצרפה להליך. התובע טוען כלפי החברה שהתלונה נרקמה על ידי הנתבעות יחדיו. אין בחומר שבפני עדות לכך. נטען עוד על ידי התובע שהתלונה שהגישה הנתבעות בסיוע נתבעת 2 הינה שקרית. גם לטענה זו אין כל בסיס בראיות. ההפך הוא הנכון. החברה זומנה לתת עדות בתלונה שנחקרה במסגרת פל"א 194350/2019 (ראו עימות שנערך במשטרה בין מ.ל-א. צורף כנספח 8 לתביעת התובע) ממנו עולה (שורות 2-3) שמדובר בתלונתו של מ. ולא בתלונה של א. או החברה.

בדיון שהתקיים בכתב האישום שהוגש כנגד מ. (ת.פ. 27651-11-19 הנ"ל) העידה החברה "ש. את טוענת שהוא נתן לך מכה ולא חשבת להתקשר למשטרה? ת. לא חשבת וגם לא התכוונתי ללכת למשטרה כי עזרתי עם הילדים, רצנו הביתה והזמינו את א. למשטרה והיא סיפרה כל מה שהיה והזמינו אותי למשטרה למחרת. אני נשארתי עם הילדים כשהזמינו את א. למשטרה" (עמ' 44 ש' 29-32) (צורף על ידי התובע וסומן נספח 9).

בהמשך נשאלה "ש. כשהגעת למשטרה למחרת למסור עדות, למה לא הראית להם את הסימן? ת. כי אני קודם כל לא נכנסת למשטרה, לא אחת שמתלוננת, וחשבתי שזה יעבור הכל ככה, לא חשבתי שזה יגיע למשטרה ולבית המשפט. חוץ מזה אני מפחדת מהנאשם זה נכון" (ש' 1-2 עמ' 45) (צורף על ידי התובע וסומן נספח 9).

יודגש, אין בעצם ההחלטה של המאשימה לחזור בה מכתב האישום להניח אפריורי שהקברה (או א. בהתאמה) העידה עדות שאינה אמת. ניהול הליך פלילי מחייב, כידוע, רמת וודאות גבוהה יותר מהליך אזרחי עד כדי למעלה מכול ספק סביר. אין לפני כל מידע מה עמד לנגד עיני כבוד השופט ברגר שעה שהמליץ על חזרה מאישום כנטען, אין לפני מה היו שיקולי המאשימה בהחלטתה. אלו יכולים לנבוע מהרבה סיבות לבד מהמלצתו של כבוד השופט הדן בתיק כמו למשל כשל בניהול החקירה, איסוף ראיות וכיב'. ברי על כן שהחלטה על חזרה מכתב אישום אינה אפריורי ובהכרח שמדובר בעדות שאינה אמת.

אם בכל האמור אין די כדי ללמד על העדר יריבות בין התובע לקברה, במסגרת דיון ההוכחות שהתקיים ביום 20/12/21 הקברה לא עומתה עם טענה כלשהי מטענותיו של התובע כלפיה. הנה לפנינו עדות במשטרה שלא ניתן לייחס לה כוונת זדון אשר תארה את הדברים כפי שהיא חוותה את האירוע.

25. לאור האמור התביעה כנגד הקברה, נתבעת 2 נדחית.
התובע יישא בהוצאות משפט של הנתבעת 2 בסך 3,000 ₪.

בת הזוג (א.):

26. כזכור הבסיס לתביעתו של התובע בעוולה הנזיקית ולשון הרע הוא הגשת כתב האישום כנגדו. בסעיף 13 לכתב התביעה כתב מ. "בגין תלונה שהוגשה ע"י נתבעת 1 כנגד התובע ביום 5/5/2019 (להלן: "התלונה הפלילית") נפתח כנגד התובע הליך פלילי (להלן: "ההליך הפלילי") והוגש כנגדו כתב אישום בגין תקיפה סתם...". בהמשך העידה א. בעימות במענה לשאלה שמ. פגע בחברה "ת. כן הוא נתן לה בעיטה עם הרגל בצלעות ופגע גם בג." (בנם של מ. ו- א. – מ. ל)

הנה כי כן הבסיס אינו תלונה של א. ולא של הקברה, כאמור, אלא עדותן במשטרה על המאורעות במסגרת תלונה שהגיש מ. כנגד א.

לתביעתו לא צירף את אותה תלונה (שאינה "התלונה הראשונה" - להלן) שכן ההחלטה להעמידו לדין נבעה מעדותן במשטרה. וכך כתב בכתב תביעתו: "25. התובע מתקשר למשטרה ומתלונן על התקיפה ועל הטלפון שנגנב לו. העתק דו"ח פעולה מס' 89885181 מצ"ב נספח 4 לכתב התביעה 26. בהמשך של אותו ערב (למעשה ביום 6/5/2019 היות וזה היה לאחר חצות) זומן התובע למשטרה ולמרבה הפתעתו מצא את עצמו נחקר באזהרה על

תקיפת חברתה של אשתו, נתבעת מס' 2 – לא ברור אם כן מה החבות שקמה לא. כלפי מ. מכוח תלונה שלא הוגשה.

ראוי להדגיש שיש הבדל בין טענה שבה פלוני יוזם פניה למשטרה בהגשת תלונה על אלמוני לבין מצב באותו פלוני מזומן לתת עדות במשטרה בתלונתו של אלמוני כלפיו. הדברים עולים גם מכוח העימות שנערך במשטרה ביום 6/5/2019 וצורף כנספח 4. מ. נשאל **"מי יושבת כאן ועל מה התלוננת נגדה? ת. א. על תקיפה איומים וחבלה..."**.

משעה שהתובע שם יהבו על הגשת כתב האישום הרי שלגישתו די בכך שהמאשימה חזרה בה מכתב האישום נגדו כדי לראות בעדותה של א. (שכן אין תלונה מכוחה הוגשה כתב האישום) כבסיס מספיק לחיובה הן מכוח פקודת הנזיקין והן לשון הרע.

מ. הפנה בכתב תביעתו לתלונתה של א. מה שכונה על ידו "התלונה הראשונה" – נספח 2 (כתב התביעה) אלא שברור שלא מכוח תלונה זו הוגש כתב האישום מושא התביעה **"(לא מדובר בתלונה שבגינה נפתח ההליך)"** כדברי מ. עצמו בכתב התביעה כיון שכתב האישום הוא תולדה של תלונה שהוא הגיש למשטרה ומכוחה זומנה החברה להעיד ולאחר שהעידה את דבריה החליטה המשטרה להעמידו לדין. הדברים עולים מכתב האישום עצמו. כתב האישום מייחס לו פגיעה בחברה **"מיד ובסמוך תקף הנאשם את י. שלא כדין בכך שבעט בה בצלעותיה"**.

אין לפני כל עדות לכך שא. לא העידה במשטרה בתום לב. עצם הבקשה לחזור מכתב האישום, בהסכמתו, אינה מהווה ראיה לנכונות טענות מ. ראש וראשון הייתה שמורה למ. הזכות להמשיך בהליך הפלילי להוכיח חפותו והוא בחר לחזור בו מכפירתו. די בכך כדי לדחות תביעתו. אם בכך לא די החזרה מכתב האישום לא נעשתה מחוסר אשמה אלא בשל קושי ראיתי כזה או אחר בהוכחת עובדות כתב האישום, קשיים שאיני מודע להם. ברם, אין בקשיים אלו כשלעצמם להורות שעדותה אינה עדות אמת או שהוגשה ונאמרה בחוסר תום לב.

הדברים שהובאו לעיל בהתייחסות לחברה לעניין נפקות חזרת המאשימה מכתב האישום ואי יצירת חזקה שהדבר נעשה בהכרח בשל אי העדת אמת נכונים גם ביחס לא.

חיזוק לתובנה זו נלמד מכך שבחקירתה נגדית לא שאלה א. דבר וחצי דבר בהקשר לעדותה במשטרה ולא עומתה עם הדברים. יחד עם זאת בסיכומיו טען מ. ש**"בפועל על סמך עדותה, הוגש כתב אישום על תקיפת נתבעת 2"** צא וחשוב מניין למ. שהגשת האישום לא התבססה על עדותה של החברה? הרי כתב האישום ייחס למ. פגיעה פיסית בחברה ולא בא.

זאת ועוד. לו רצתה א. לנהוג על מנת להכפיש את מ. ולהעליל עליו מה הטעם לא הקדימה והגישה תלונה במשטרה כנגדו? לו, כטענתו של מ. הייתה א. חסרת תום לב הייתה מזדרזת ומגישה תלונה לפניו.

סיכומם של דברים לא מדובר בתלונה שהוגשה על ידי מי מהנתבעות. התובע הוא זה שהגיש תלונה כנגד הנתבעת 1, א. ולאור עדויותיהן על אלימות של א. כנגדו החליטה היחידה החוקרת להעביר התיק לעיון תביעות ואלה החליטו על הגשת כתב אישום כנגד מ. בעילה של תקיפת החברה. אין בתיאור המובא לעיל כדי להניח את הבסיס לתביעה של מ. כנגד א. בהיבט הנזיקי.

27. הדברים יפים גם לצורך ביסוס טענת לשון הרע. לצורך מכך העלה מ. תיאור של שיחה של ידיד של א. עם אביו והציג דברים מתוך שיחה שהתקיימה בין אותו ידיד לאביו, שיחה שגרמה לאביו "המבוגר של התובע שאינו בקו הבריאות" עגמת נפש ש"אין צורך להכביר במילים על עגמת הנפש שאחזה באביו של התובע למשמע דברי ההבל ולזות השפתיים בגנות בנו, מפי ידידה של נתבעת 1".

הקורא את דברי מ. ביחס לדברים שנאמרו בשיחה שבין אותו ידיד ח. עם אביו שהיה בהם כדי לגרום לאביו של מ. (להלן-הסב) לעגמת הנפש של הסב ראוי להדגיש מספר דברים שיש בהם להקרין על התביעה ודרך הצגת הדברים. למקרא הדברים של מ. עולה תמונה של סב מבוגר אשר מקבל שיחת טלפון מידיד מסוים של כלתו לשעבר שמטיח בו ללא כל אזהרה דברים קשים הקשורים בהתנהגות אלימה של בנו כלפי נכדיו. אכן ידיעה שיכולה לגרום לעגמת נפש קשה. אך האם בין ציור זה בכתב התביעה למציאות יש קשר? התשובה לכך, כפי שיובא להלן, היא לא רבתי!

גם אם אתעלם מפגמים פרוצדורליים שקשורים בנספח זה לכתב התביעה (ההקלטה עצמה לא צורפה אלא התמליל, המתמללת לא זומנה לעדות וחמור מכך האב עצמו לא התייצב לדיון על מנת להעיד על הדברים העולים מהתמלול). כנראה לא בכדי לא זומן הסב לעדות שכן התמונה העולה מהשיחה עומדת במהופך לזו אשר הוצגה בכתב התביעה (לעניין אי זימונו של עד לעדות והמשמעות הנלווית לכך ראו להלן בסעיף 39 לפסק הדין).

מי שיזם את השיחה עם אותו ידיד הוא הסב וכדבריו לא בפעם הראשונה. הסב: "הלו שוב פעם ערב טוב לך, תגייד לי...".

בהמשך מתחקר הסב את אותו ידיד על מערכות יחסים שלו. במענה עונה לו הידיד "תגייד לי שאתה מתקשר בטלפון בשעה כזאת, כבר 3-4 פעמים מתקשר לטלפון, מה אתה רוצה ממני אחרי שנה וחצי?" ממשיך הסב "אתה, בוא נשב ב-4 עיניים נדבר. בוא, אתה רוצה מקום ציבורי? אתה, איפה שאתה רוצה". כשאותו ידיד מבקש ממנו לא לצלצל אליו יותר משיב לו הסב: " שאני אמצא לנכון אני אתקשר אליך בשביל לקבל תשובות ממך".

הסב לא הרפה המשיך והמשיך והתריס "אני צילמתי אותך, אסור לך להתקרב לבית". הידיד מתפלל "אתה ראית אותי פעם אחת בתוך הבית? אתר ראית אותי וצילמת...". הסב "פעמיים, פעמיים" הידיד משיב: "אתה, אתה, אתה, אתה והבן שלך כל היום רק שקר ושקר,

אתם חיים ואוכלים שקר, שותים שקר – תפסיקו, אתם תתביישו לכם. אתם לא לא יודעים... כבר. תרדו מהגל, תרדו מהעץ מהר".

והסב לא חדל "אני לא ארד מהעץ, אני אראה לך, יש הרבה ענפים על העץ... בשביל זה אני רוצה לעשות איתך ב-4 עיניים, בוא נשב, טוסט עליי בארומה אתה רוצה? מקום ציבורי... שאתה פחדן כבר הוכחת את זה, מי תוקף עם חגורה? ...בוא נלך למשטרה, אם אתה רוצה במשטרה בוא למשטרה".

בהמשך כאשר הידיד משיב לסב שהאם (א.) דואגת לנכדיו כמו שצריך משיב הסב "על זה אפשר להתווכח"; "על זה אני אמרתי לך אפשר להתווכח".

בהמשך השיחה מופיע הקטע עליו ניסה התובע לבסס את אותה לשון הרע גם מכוח דברים שנאמרו על ידי אותו ידיד, בשליחותה של א. לאביו: הידיד מציע לו לקחת מונית ולהיפגש במשטרה ואז משיב הסב "לא, אני אין לי, אני ברגל, נהנה ברגל, בוא, אני בדרך, יאללה בוא ניפגש." משיב הידיד "לא, אני מפחד נשמה, אני מפחד. אני אדם פחדן, אין לי ביצים לעשות דבר כזה."

עונה לו הסב "אמרתי לך אתה כבר הוכחת את זה, אז זה לא זה. אני בא לדבר איתך פרופר על הנכדים... יש דברים שלא צוחקים. יש אני אומר לך ילדים הם, צריך את ההגנה המרבית לגביהם" על כך משיב הידיד: "לך תסתכל בדוחות של המשטרה של מי הילדים מקבלים מכות? שהילדים של.. הבן שלך שהוא אבא שלהם נותן להם מכות אצלם במשטרה יש תיק כזה עליו, זה לא אני ומקבלים מכות" הסב לא מרפה וממשיך בדרישתו להיפגש עם הידיד ומסיים את השיחה "אז אני רוצה לשבת איתך שלא תתבלבל בהמשך... טוב נדבר בהמשך, ביי".

ברור שהקורא את הקטע הרלוונטי מבין שהדברים המובאים בכתב התביעה במגמתיות בלתי ראויה אשר מעוררת אי נוחות לשון המעטה. לקרוא ולא להאמין. נספח זה צורף לכתב התביעה על מנת לתמוך בה, על מנת שיוכל ללמד את הפגיעה בתובע, בין היתר, לנוכח הזעזוע שעבר אביו המבוגר. הקורא את הדברים מבין שההפך הוא הנכון. בשל כבודו של האב שאינו חלק מההליך ולא זומן לעדות, כאמור, לא ארחיב מעבר לזה.

28. בשים לב לאמור לעיל אני דוחה את תביעת התובע כלפי א..

לאור התוצאה אליה הגעתי התובע יישא בהוצאות א. (הנתבעת 1) בסך 10,000 ₪.

התביעה השנייה:

האם מדובר בפרסומים?

29. לאור הגדרת 'פרסום' בחוק ברי שהדברים עונים להגדרת פרסום על פי סעיף 2 (ב) (1) לחוק. לצורך גיבוש העוולה של לשון הרע יש חובה שלשון הרע פורסמה לאמור היא חייבת **"...לשאת ביטוי חיצוני היוצא מהנתבע..."** (אורי שנהר **דיני לשון הרע** (1997), להלן: שנהר) ויכול שיהיה כל מעשה של העברת מסר. כך, **"פרסום, העשוי להוות עוולה או עבירה לפי החוק, חייב להיעשות לפחות לאדם אחד (בעוולה)..."** (שנהר עמ' 87). עוד נקבע שאין חובה שהפרסום יגיע בפועל לאדם נוסף לבד מהנפגע **"...אם עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע"**. לפיכך נקבע שניתן להטיל אחריות מכוח החוק על פרסום בכתב, **"...גם כאשר הכתב לא הגיע לידיעת אדם כלשהו זולת הנפגע"** (שנהר, עמ' 90; ע"א 740/86 יגאל תומרקין נ' אליקים העצני פ"ד מג(2) 333 (30/7/1989)).

30. הנה כי כן מדובר בפרסום העונה לדרישת החוק והגדרתו על פי החוק.

האם הפרסומים הם של הצדדים?

31. א. לא הכחישה את עצם הפרסומים שאלו נעשו על ידה והיו על 'הקיר' בעמוד הפייסבוק שלה. משכך הפרסומים הם של א.

האם הפרסומים הם לשון הרע?

32. כזכור מ. הלין על שני פרסומים בפייסבוק. בשים לב לטענות ההגנה של א. שבדין יסודן לעניין שיוך הפרסום אל מ. והמופנה אליו ראוי ליצור הפרדה בהתייחסות אליהם. בפסק דין במסגרת תמ"ש 1708-02-15 א.נ' א (5/6/2017) כתבתי את הדברים הבאים:

20. "... הכרעתי נדרשת במשמעות שיש לצקת לפרסומים אלו, לשון אחר: להסיק על סמך הלשון של אותם פרסומים האם עולים הם כדי לשון הרע כדרישת החוק. אם כך הדבר והם אכן לשון הרע כמובנו על פי החוק מה הוא הפיצוי הראוי לתובעת, אם בכלל.

21. תחום זה של פרשנות הטקסט, הרמנויטיקה, היא זו אשר תעניק את המשמעות של הדברים שנאמרו בטקסט, במנותק מתפיסתם של הצדדים עצמם את הטקסט הרואים בצורה דיכוטומית את הטקסטים מושא פסק הדין.

22. פרשנות הטקסט המצוי בפרסומים מושא הדיון שלפני אמורים להכריע ולאזן בין שתי זכויות: הזכות לשם הטוב אל מול חופש הביטוי. שתי זכויות אלו מצויות באותו מפלס במדרג הזכויות והאיזון ביניהם מושג **"...כפרי הערכה ערכית - עקרונית תוך יישום הערכה מושגית זו על נסיבותיו המיוחדות של המקרה"** (תאמ (צפת) 54888-01-12 מאיר ועקנין נ' מוטי מועלם (16/12/12) המביא הדברים מרע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12/11/2006)).

23. "...בהרמנויטיקה אין פרשנות אמיתית או שקרית כי אם פרשנות מסתברת מטקסט נתון....הקריאה המשפטית כידוע נתונה תחת עולם של כללים פרשניים שונים שאינם רלוונטיים לפרשנות טקסטים אחרים...פרשנות סבירה היא זו המקיימת לפחות פרשנות נוספת בצידה...פרשנות משפטית סבירה היא זו אשר לאור כללים משפטיים מקובלים החלים על אותו טקסט משפטי, מתיישבת עמו ואינה נדחית מפניו. אם היא סבירה הרי אין היא האחת והבלבדית" (יובל אזני תורת הסבירות במשפט (2012) עמ' 267-268); חיים פרלמן הלוגיקה המשפטית (1973) עמ' 145-144).

יחד עם זאת נקבע שהמבחן להתקיימות העילה בתביעת לשון הרע הוא אובייקטיבי ולא סובייקטיבי. "ב. המבחן, שבאמצעותו ייקבע אם אכן דברים מסוימים שפירסם פלוני עלולים להוות לשון הרע כלפי אדם פלמוני, אינו מבחן סובייקטיבי. המבחן הוא אובייקטיבי במהותו, לאמור: לא קובע, מה חושב הנתבע המרגיש עצמו נפגע. אלא הקובע הוא, כיצד עלולה החברה לקבל את הדבר שבאותו פירסום...."על התובע היה לשכנעני כי בפרסום כפי שהוא נעשה יש משום פחיתות כבוד. פחיתה זו צריכה להיות פחיתה לא בעיני חוג מצומצם בלבד, הגם שחוג זה הוא חשוב בשבילו דהיינו, חוג אנשי מקצועו". (ע"א 466/83 אג'מיאן שאהה, ארכיהגמון בכנסיה הארמנית בירושלים נ' הארכיהגמון יגישה דרדראן פ"ד מט (4) 740,734 (09/01/1986)...)

25. דומני שמשמעות הרשת החברתית, מאפייניה והיקפה אינם דרושים להסברים לעת הזו (להרחבה ראו: פסק דינה של כבוד השופטת רותם קודלר-עייש: תמ"ש (ב"ש) 21757-10-11 פלונית אלמוני (11/08/2013)).

33. הפרסום הראשון תיאר אב הנמצא עם ילדיו בגן שעשועים. הימים ימי תקופת הקורונה המגיפה פשטה ברחבי העולם, חוסר המידע, החרדה, המחלוקות בדבר משמעות המגפה, הנפטרים מהמחלה והתמונות באמצעי התקשורת של מחלוקות הקורונה, העדר חיסון, הפרסומים השונים ברשתות החברתיות יצרו כאוס הבנתי והרגשתי. בנסיבות אלו התבקש הציבור לנקוט משנה זהירות, לשמור על הכללים, מי שהפר את התנאים נקנס ואף הוגשו נגדו כתבי אישום. התמונות עדיין טריות וחוקות בעיני כול. תיאור של אב שחרף כל המגבלות לוקח על עצמו אחריות ולא מקיים את ההנחיות היא הפיכתו כמושא לאב בלתי ראוי לשון המעטה. אלא שבכך לא די. מתוך השורות עולה הכוונה לאב הספציפי הזה אשר רשלנותו כה רבה עד שהוא אטום לסכנה מוחשית לחיי ילדיו וחרף כל האזהרות אינו מבין שמדובר בחיי ילדיו. האשמה זו היא קשה ועולה כדי לשון הרע כשהיא מופצת ברשת החברתית.

34. הפרסום השני, מתאר את האב כמי שלא משלם מזונות ובנוסף לכך מבקש לקחת לידיו את קצבת הנכות של הבן. בפרסום זה יש הפניה ישירה אל מ. דומה שלא יכולה לקום מחלוקת שקביעה ברשת חברתית שאב פוגע בילדו בן ה-4 (בעת פרסום הפוסט) הן על דרך אי תשלום מזונות והן על דרך ניסיון לקבל לידיו את מחצית קצבת הנכות מהווה הוספת חטא על פשע. האשמה של אב בפעולה זו ברשת החברתית היא לשון הרע.

האם מדובר בפרסומים מותרים מכוח סעיף 13 לחוק?

35. ביחס לפרסום הראשון – יודגש שהגם שקבעתי שהפרסום הראשון הוא פרסום העולה כדי לשון הרע אין בפרסום זה, כטענת א., כל אזכור הקושר את הפרסום למ. לתיק לא צורף הסרטון עליו הלין מ. בתביעתו. כל שצורף לתיק הוא תמונה מטושטשת אחת בה לא ניתן לזהות לבד מכתמי צבע דבר וחצי דבר. משכך אין לי עוד צורך לבחון האם עומדת לא. הגנת אמת דיברתי ותום לב שכן אין לפני ראיה ממנה ניתן ללמוד ולראות שמדובר במ. נקבע " ... יש והדרך שבה מנהל בעל דין את עניינו בבית המשפט הנה בעלת משמעות ראייתית כאילו הייתה זו ראיה נסיבתית. כך ניתן להעניק משמעות ראייתית: לאי הבאת ראיה, לאי השמעת עד, לאי הצגת שאלות לעד..." (ראו: יעקב קדמי על הראיות (חלק שלישי) (1999) (להלן: קדמי) בעמ' 1391).

ממשיך קדמי וקובע " ... הימנעות מהבאת ראיה- במשמעות הרחבה של המושג כמוסבר לעיל – מקימה למעשה לחובתו של הנמנע חזקה שבעובדה, הנעוצה בהגיון ובניסיון החיים לפיה דין ההימנעות ודין הודאה בכך שאילו הובאה אותה ראיה הייתה פועלת לחובת הנמנע. בדרך זו ניתן למעשה משקל ראייתי לראיה שלא הובאה" (ראו: שם וכן ה"ש 192).

36. ביחס לפרסום השני-טענת ההגנה של א. היא אמת דיברתי כך כתבה בכתב הגנתה "כי הפרסום אמת ביחס למציאות העובדתית, כפי שהייתה ידועה בעת הפרסום... ושנית – כי יש בו משום עניין או תועלת ציבורית בהתאם לנורמות חברתיות נהוגות הראויות להגנה" ובהמשך עצם " הפרסום על פיו התובע לא משלם מזונות – מקים תועלת ציבורית מוצדקת שלא ניתן לערער עליה".

ובכן, אני קובע שקביעה זו ראויה גם ראויה לערעור ולהרהור. ב-ת"א 42856-06-16 ביטון נ' עובדיה (5/4/2020) (התייחסתי לסוג זה של טענות משל הדרך לפתרון מחלוקת, גם אם היא נכונה, על ידי הבאשת מושא הדין ברשת החברתית). כך כתבתי שם "הקלות של הפיכת הרשת, כיכר העיר הוירטואלית, למכשיר לבוא חשבון עם מי שנדמה לכותב שלא פעל כמצופה ממנו ומבלי לתת לו הזדמנות להשיב על הדברים טרם פרסומם תוך כדי ידיעה מוצקה שהפרסום, ... אינו משקף הדברים כהויותם הופך את חופש הביטוי לחופש השיסוי והביזוי ולכך אין לתת את היד".

דברים אלו נכונים שבעתיים שעה ששם דובר על מי שאמורה לתת שירות לציבור וכאן מדובר במערכת יחסים אישית של מ. ו- א. הדברים שכתבה א. אינם על מנת ליידע את הציבור במדינת ישראל שיש אב שלא משלם מזונות או מבקש לקחת לעצמו מחצית מהקצבה של בנו. מטרת הפרסום ברשת החברתית, כאשר הסיפא היא "בושה" כשמה כן היא- האיש שעושה כן עושה מעשה לא ראוי לשון המעטה, אמור להתבייש והפוסט הזה נועד לביישו. לא מדובר בהבעת דעה. מדובר בדברים המכוונים לרגשות מידיים של הקורא

המייצרים אצל הקורא תחושה קשה של אב הלקוח ממחזהו של שקספיר 'הסוחר מוונציה'
המתעמר בבנו הנכה בשל חמדנות, אהבתו לכסף.

ומה לו לציבור להיכנס למחלוקת שבין א. ל-מ. בדבר תשלום דמי מזונות או לאי תשלום
ומה לו לציבור לדעת שלצדדים בן המקבל קצבת נכות.

משכך אני קובע שהפרסום השני הוא לשון הרע של א. כלפי מ.

37. בשים לב לאמור לעיל אני מקבל את תביעתו של מ. כלפי א. בפרסום השני ולאור התוצאה
אליה הגעתי. א. תישא בהוצאות מ. (התובע) בסך 20,000 ₪.

התביעה שכנגד:

האם מדובר בפרסומים?

38. לאור הגדרת 'פרסום' כפי שהובאה לעיל לעניין התביעה השנייה הרי ששני הפרסומים עונים
להגדרת פרסום על פי סעיף 2 (ב) (1) לחוק.

האם הפרסומים הם של הצדדים?

39. על פי הנטען הדברים נאמרו על ידי א. ונשמעו על ידי הקברה ואותה דיירת ש.ח. שמה.
לתיק צורפו תצהיריהן של הקברה והדיירת. הדיירת לא הובאה לעדות ועל כן עדותה לאו
עדות היא מקל וחומר שהגישה תצהיר ולא העמידה עצמה לחקירה עליו.

ב-ע"א 240/77 נקבע "על הכלל שאי הבאתו של עד רלבנטי יוצרת הנחה לרעת הצד
שאמור היה להזמינו עמד בית משפט נכבד זה בע"פ 112/52 ... ובע"א 373/54 ..." (קדמי
עמ' 1393).

בעניין אי הבאת עד לעדות נשוב ונזכיר כי בהתאם להלכה הפסוקה "אי הבאת עד רלוונטי
מעוררת, מדרך הטבע, את החשד, כי יש דברים בגו וכי בעל הדין, שנמנע מהבאתו, חושש
מעדותו מחשיפתו לחקירה שכנגד ... אי העדת עד רלוונטי יוצרת הנחה לרעת הצד שאמור
היה להזמינו..." (ע"א 641/87 קלוגר נ' החברה הישראלית לטרקטורים וציון בע"מ, פ"ד מד
(1) 239 (8/1/1990)).

לעניין אי הבאת עד לעדות נפסק - "כלל הנקוט בידי בית המשפט מימים ימימה
שמעמידים בעל דין בחזקתו שלא ימנע מבית המשפט ראייה שהיא לטובתו, ואם נמנע
מהבאת ראייה רלבנטית שהיא בהישג ידו ואין לו לכך הסבר סביר - ניתן להסיק שאילו
הובאה הראייה הייתה פועלת נגדו" (ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר
חברה בע"מ, פ"ד מד(4) 59 (14/11/1990)).

40. בשים לב לאמור לעיל אני דוחה את תביעתה של א. ברכיב זה ומחייב אותה בהוצאות
טובת מ. בסך 10,000 ₪.

41. לעומת זאת החברה התייצבה לעדות בבית המשפט. תצהירה היה בתיק ובעדותה בחקירה הנגדית לא נשאלה שאלות אשר יש בהן לתמוך בטענת מ. ומכך לשלול את דברי החברה. בעדותה בבית המשפט שבה על הדברים שהועלו בתצהירה ומבלי שהיה בידי מ. להזימם. להלן חקירתה של החברה בנושא זה:

- ”ש. את יכולה לפרט על הפגישה שפגשת אותו בקפה איפה?
ת. קרמה, אני פשוט באתי לקנות קפה וראיתי שהוא אומר הנה החברה של גרושתי הזונה ש... לא רוצה להגיד, מזדיינת עם כל העיר. זה מה ששמעתי. ...
ש. המועד של העדות קדם למועד בו פגשת אותו בקפה קרמה?
ת. לא. זה לא מועד העדות, אני פגשתי אותו ביולי שנה שעברה...
ש. מתי סיפרת לא. שמ. אמר את הדברים האלה?
ת. באותו יום.
ש. ומה היא אמרה לך?
ת. איך היא יכולה להגיב? היא אמרה שהיא יודעת שאלה השמועות בכל העיר, זה הכל. לא רק אני שמעתי את זה, שמעו עוד הרבה אנשים.
ש. לא שמ. אמר את הדברים, אלא שאלה השמועות בכל העיר.
ת. אני שמעתי שמ. אמר את זה. אני שמעתי באוזניים שלי.
ש. אבל את אומרת שזו שמועה בכל העיר.
ת. כן אבל זה הוא אמר.
ש. את יודעת שהוא אמר בכל העיר?
ת. אני שמעתי מה שהוא אמר. אני שמעתי את זה מכמה אנשים, זה נכון.
ש. למה לא אמרת את זה בתצהירך?
ת. למה שאני אגיד? אני יכולה להגיד מה שאני יודעת.
ש. זאת אומרת שאת לא יודעת שהוא אמר את זה מעוד אנשים?
ת. לא.

חקירה חוזרת:

- ש. סיפרת לגבי בית הקפה, כשהגעת לבית הקפה ושמעת את מ. אומר את זה לעצמו, האם היו שם עוד אנשים ששמעו את זה?
ת. היו שם עוד אנשים, לא שמתי לב בדיוק וזה לא עניין אותי. ” (פרוטוקול עמ' 16)

42. משכך, משעה שדבריה לא הוזמו אני מקבל את תצהירה ועדותה אמינה בעיני. הקביעה שדברים אלו נאמרו מתיישבת עם גישתו הכללית של מ. כלפי גרושתו. ראו למשל דברים שעשה על מנת להתחקות אחר צעדיה ויחסו אליה. בחקירתו הנגדית נשאל והשיב מ.:

- ש. אני אמשיך לתביעה שלך כלפי מרשתי בתביעה השניה, 1887-03-21. לאורך כל הדרך אתה אובססיבי כלפי מרשתי?
ת. ממש לא.
- ש. אז מדוע אמרת לשוטר ששמת לה מעקב של א. מירושלים?
ת. ביום שגידליתי (כך במקור) שהיא בוגדת בי עם בן זוגה כיום, הצבתי עליה חוקר פרטי. באותו יום שקרה מה שקרה היא חזרה מירושלים, השוטר ערבב בין המעקב שאכן היה מעקב של חוקר פרטי...
ש. אז השוטר לא בסדר?
ת. היה מעקב של חוקר פרטי נגד גרושתי ובן זוגה, ובאותו יום היא חזרה מירושלים.
ש. ציטוט של השוטר, אתה שמת מעקב על אילנה בירושלים, כן או לא?
ת. לא.
ש. אז השוטר משקר?
ת. כן. הוא לא משקר, להגיד משקר אולי סילף, אולי התבלבל או דברים כאלה, לכן הצבתי כנגדה מעקב של חוקר פרטי.
ש. אם אתה לא כזה אובססיבי, למה ניסית לפרוץ לה לטלפון ולפייסבוק?
ת. אתה יכול להוכיח את זה?
ש. אתה טוען שלא עשית את זה?
ת. לא.
ש. מעולם לא פרצת לא לטלפון ולא לפייסבוק?
ת. לא.
- ב"כ הנתבעת:**
- אני מפנה את בית המשפט לנספח ב' שבו אנחנו רואים "האדם הזה ניסה ... בקיצור מה שכתוב פה שהוא מנסה לפרוץ לה לפייסבוק. זה נספח ב'.
- המשך חקירה:**
- ש. מה יש לך להגיד על זה, זה לא היה, זה שקר?
ת. זה היה.
ש. אז קודם כשאמרת שלא היה, שיקרת?
ת. לא פרצתי.
ש. אז מה עשית?
ת. זו לא פריצה, התקנתי תוכנת מעקב בטלפון ותוכנת המעקב בטלפון צילמה אותי.
ש. אז בעצם התקנת תוכנת מעקב בטלפון של מרשתי?
ת. תוכנת מעקב, כן.
ש. הווה אומר שבעצם, כאשר אתה מתקין תוכנה אצל מישהו שאתה לא מורשה, זו פריצה.
ת. למה לא מורשה? זה טלפון שלי, אני קניתי אותו מכספי והוא היה בשימושה.
ש. היום הטלפון עדיין בשימושה?
ת. לא.
ש. אבל זה היה טלפון אישי שלה, ולאורך כל זמן נישואיכם היא זו שהשתמשה בו?
ת. זה היה טלפון שלה?

ת. זה היה טלפון שלה, לשימושה, כן. " דומני שהדברים מדברים בעד עצמם.

האם הפרסומים הם לשון הרע?

43. כזכור מ. הלין על שני פרסומים שנאמרו בעל פה. לאחר שדחיתי את התביעה ביחס לאותה דיירת ש.ח. נותר לבדוק האם הדברים שאמר בבית הקפה שאת נכוונתם קיבלתי, כאמור, הם לשון הרע. דומני שכל מי שענינו בראשו יגיע לכדי מסקנה שייחוס הדברים לא. גרושתו ולכל אישה באשר היא מהווים לשון הרע. איני חושב שיש מקום להרחיב מעבר לקביעה זו. אין לי אלא לדחות את הגנתו של מ. שטען בסעיף 23 לכתב הגנתו ש "וכי יעלה על הדעת שהנתבע יפתח את פיו ויקלל ויקלס את הנתבעת בפרהסיה ובפני אדם זר שהרי בסופו של יום הנתבעת היא אם ילדיו".

לבד מהיות הדברים בלתי ראויים, רדודים ובלתי נסבלים כלפי כל אישה באשר היא, דברים שיש בהם כדי להפוך נשים למטרה לנגוח ופגיעה בהן מקל וחומר לפי תפיסת עולמו של מ. המבדל את א. ורואה בה "בסופו של יום הנתבעת היא אם ילדיו". דברים אלו ואופן הצגתה הם פוגעניים ובוודאי שהם לשון הרע.

האם מדובר בפרסומים מותרים מכוח סעיף 13 לחוק?

44. משקבעתי שמדובר בפרסום המהווה לשון הרע ובשים לב להגנת מ. 'לא אמרתי ומשעה שזו טענתו היחידה והמהותית ומשעה שנקבע שאכן אמר את המיוחס לו הרי שלא עומדת לו כל הגנה הקיימת בחוק ומדובר בפרסום שאינו מותר על פי החוק.

משכך אני קובע שהפרסום שהושמע באזני החברה בקפה קרמה הוא לשון הרע של מ. כלפי א.

45. בשים לב לאמור לעיל אני מקבל את תביעתה של א. כלפי מ. בפרסום השני ולאור התוצאה אליה הגעתי מ. יישא בהוצאות א. בסך 10,000 ₪.

אחרית דבר:

46. ההיבט התוצאתי-אופרטיבי שזור בפסק הדין.

47. מתיר פרסום פסק הדין בהשמטת פרטים מזהים.

48. תואיל המזכירות לשלוח פסק הדין לצדדים לסרוק אותו גם ב-תמ"ש 1887-03-21 ולסגור את שני התיקים.

ניתן היום, כ"ג אב תשפ"ג, 10 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized letter 'S' with a small dot above it.

מרדכי (מוטי) לוי, שופט, סגן הנשיא